

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 793/2019
24.10.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Јасмине Васовић и Милунке Цветковић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 2. у вези става 1. тачка 1) и 2) у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 499/19 од 18.07.2019. године и бранилаца окривљених АА, ББ и ВВ, адвоката Драгише Радовановића, Ивана Максимовића и Слободана Стојановића, поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Куршумлији К 154/18 од 02.10.2018. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 988/2018 од 20.02.2019. године, у седници већа одржаној дана 24.10.2019. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

I УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 499/19 од 18.07.2019. године, па се УКИДА правноснажна пресуда Апелационог суда у Нишу Кж1 988/2018 од 20.02.2019. године, у делу којим је преиначена пресуда Основног суда у Куршумлији К 154/18 од 02.10.2018. године у погледу одлуке о казни у односу на окривљене АА, ББ и ВВ и списи предмета враћају Апелационом суду у Нишу на поновно одлучивање, док пресуда Апелационог суда у Нишу Кж1 988/2018 од 20.02.2019. године, у преосталом делу остаје неизмењена.

II ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости бранилаца окривљених АА, ББ и ВВ, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Куршумлији К 154/18 од 02.10.2018. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 988/2018 од 20.02.2019. године, у погледу повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, члана 438. став 1. тачка 9. ЗКП и члана 439. тачка 1. ЗКП, док се захтев за заштиту законитости бранилаца окривљених у преосталом делу одбацује као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Куршумлији К 154/18 од 02.10.2018. године окривљени АА, ББ и ВВ, оглашени су кривим због кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 2. у вези става 1. тачка 1) и 2) у вези члана 33. Кривичног законика, и осуђени и то: окривљени АА и ББ на казну затвора у трајању од по једне године и три месеца, а окривљени ВВ на казну затвора у трајању од једне

године и шест месеци, у које казне се урачунава време проведено у притвору по решењу Основног суда у Куршумлији Ктп 8/18 од 03.03.2018. године који ће трајати до упућивања окривљених у Завод за извршење кривичних санкција. Окривљени су обавезани да солидарно на име имовинскоправног захтева оштећеном плате износ од 756.653,70 динара, у року од три месеца по правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења. Поред тога окривљени су обавезани да солидарно плате и то: оштећеном ГГ, на име трошкова кривичног поступка износ 90.750,00 динара, Основном јавном тужилаштву у Куршумлији на име трошкова поступка – вештачења од стране ДНК Центра за генетику из Београда износ од 16.200,00 динара, вештачења од стране вештака економске струке износ од 8.000,00 динара, вештачења Завода за судску медицину у Нишу за идентификациони ДНК профил из букалног бриса износ од 190.000,00 динара, браниоцу по службеној дужности, адвокату Божићу Филиповићу износ од 121.825,00 динара и преводиоцу Милану Поповићу износ од 24.679,00 динара и суду на име паушала износ од по 5.000,00 динара, на име трошкова преводиоца Милана Поповића износ од 42.813,00 динара и на име вештачења од стране вештака економске струке Горице Лакић, износ од 8.000,00 динара, а све у року од 15 дана по правноснажности пресуде. Истом пресудом окривљени ДД је на основу члана 423. тачка 2) ЗКП, ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело тешка крађа из члана 204. став 2. у вези става 1. тачка 1) и 2) у вези члана 33. КЗ, те је одлучено да трошкови кривичног поступка у односу на овог окривљеног падају на терет буџетских средстава суда.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 988/2018 од 20.02.2019. године, усвојена је жалба Основног јавног тужиоца у Куршумлији, па је првостепена пресуда преиначена у ставу првом изреке, у делу одлуке о казни, тако што је апелациони суд окривљене АА, ББ и ВВ за кривично дело тешка крађа из члана 204. став 2. у вези става 1. тач.1. и 2. у вези члана 33. КЗ, за које су првостепеном пресудом оглашени кривим осудио и то: окривљеног АА на казну затвора у трајању од две године и девет месеци, окривљеног ББ на казну затвора у трајању од три године и окривљеног ВВ на казну затвора у трајању од четири године и шест месеци, у које казне им се урачунава време проведено у притвору од 03.03.2018. године па до упућивања у Завод за извршење кривичних санкција, док су жалбе бранилаца окривљених АА, ББ и ВВ, одбијене као неосноване, а првостепена пресуда је у непреиначеном делу потврђена.

Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости Ктз број 499/19 од 18.07.2019. године против наведене другостепене пресуде, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, побијану пресуду укине у делу којом је првостепена пресуда преиначена и предмет врати другостепеном суду на поновно одлучивање.

Против обе наведене правноснажне пресуде захтев за заштиту законитости благовремено су поднели браниоци окривљених АА, ББ и ВВ, адвокати Драгиша Радовановић, Иван Максимовић и Слободан Стојановић, због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1), 438. став 1. тачка 9) и члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да наведене пресуде преиначи тако што ће према овим окривљенима одбити оптужбу или да исте ослободи од оптужбе да су извршили предметно кривично дело.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу и браниоцима окривљених, па је на седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтевима, нашао:

Захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца је основан.

Врховни касациони суд налази да се основано захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује да је пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 968/18 од 20.02.2019. године, повређен закон из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, тиме што су разлози другостепене пресуде у делу којим је усвојена жалба Основног јавног тужиоца у Куршумлији и првостепена пресуда преиначена у погледу одлуке о казни, у односу на окривљене АА, ББ и ВВ потпуно нејасни и у знатној мери противречни, због чега није могуће испитати законитост и правилност пресуде.

Наиме, из образложења пресуде Апелационог суда у Нишу Кж1 988/18 произлази да је другостепени суд испитујући пресуду Основног суда у Куршумлији К 154/18 од 02.10.2018. године у делу одлуке о казни, поводом жалбе јавног тужиоца нашао, да првостепени суд није дао одговарајући значај утврђеним околностима од значаја за одмеравање казне. У вези са тим другостепени суд у разлозима пресуде наводи да је првостепени суд утврдио околности из члана 54. КЗ, и то од олакшавајућих околности, између осталог, да окривљени ББ и АА до сада нису осуђивани, као и да је „као отежавајућу околност на страни окривљеног АА, првостепени суд ценио чињеницу да се ради о специјалном повратнику, јер је исти до сада више пута осуђиван за иста и истоврсна кривична дела“, односно да је основано жалбом јавног тужиоца указано да првостепени суд није правилно ценио околности које се тичу тежине извршеног кривичног дела, степена кривице окривљених и јачине угрожавања заштићеног добра, налазећи такође, да је „окривљени АА вишеструки повратник у вршењу истих или истоврсних кривичних дела“ за које су му изрицане казне које нису оствариле своју сврху.

Из цитираног образложења другостепеног суда, по налажењу Врховног касационог суда, произлази да је другостепени суд само у односу на окривљеног АА, посебно вредновао околност да се ради о вишеструком повратнику, иако претходно наводи да је првостепени суд као олакшавајућу околност на страни овог окривљеног, као и окривљеног ББ, ценио чињеницу да раније нису осуђивани, што и произлази из првостепене пресуде, који разлози су противречни како у односу на окривљеног АА, тако и у односу на окривљеног ВВ, који је према изводу из казнене евиденције више пута осуђиван због кривичних дела против имовине, тако да је ранију осуђиваност као околност од значаја за одмеравање казне, суд могао ценити само у односу на овог окривљеног, што није наведено у разлозима пресуде. Поред тога, по оцени овога суда, другостепена пресуда не садржи разлоге на основу којих би се могла ценити њена законитост и правилност ни у односу на окривљеног ББ имајући у виду да је другостепени суд овом окривљеном, који раније није осуђиван, за кога се не наводе друге околности које је суд ценио приликом одмеравања казне, одмерио казну затвора у дужем трајању него окривљеном АА.

С обзиром на то да чињенице и околности које су од значаја за одмеравање казне представљају одлучне чињенице а да су разлози другостепене пресуде о тим чињеницама и околностима у знатној мери противречни, то је другостепеном пресудом учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП на штету окривљених АА, ББ и ВВ, што се основано указује захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца.

Имајући у виду да је другостепеном пресудом повређен закон из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, на штету окривљених, Врховни касациони суд је усвојио захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца као основан, укинуо другостепену пресуду у делу у којем је првостепена пресуда преиначена у погледу одлуке о казни у односу на окривљене АА, ББ и ВВ и списе предмета вратио другостепеном суду на поновно одлучивање приликом кога ће суд отклонити повреду закона на коју је указано овом пресудом, након чега ће бити у могућности да донесе закониту одлуку за коју ће дати јасне и непротивречне разлоге.

Испитујући захтев за заштиту законитости бранилаца окривљених АА, ББ и ВВ, Врховни касациони суд је нашао да је захтев неоснован у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1), члана 438. став 1. тачка 9) и члана 439. тачка 1) ЗКП, док је захтев бранилаца окривљених у преосталом делу недозвољен.

Указујући на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, браниоци окривљених АА, ББ и ВВ, у захтеву за заштиту законитости истичу да се побијане правноснажне пресуде заснивају на незаконитим доказима и то на записнику о увиђају путничких возила окривљених ПС Куршумлија од 02.03.2018. године са извештајем о форензичком прегледу лица места и на потврдама о привремено одузетим предметима од окривљених АА и ВВ од 02.03.2018. године, са образложењем да су предмети кривичног дела изузети незаконитим претресом путничких возила окривљених који је извршен супротно одредбама члана 155-160 ЗКП, с обзиром на то да није било наредбе суда за претрес, нити су били испуњени други услови у смислу сагласности држаоца возила односно присуства два сведока. Поред тога, браниоци у захтеву наводе и то да потврде о привремено одузетим предметима ПС Куршумлија нису састављене сагласно одредби члана 150. став 1. ЗКП, с обзиром да су исте сачињене без записника у смислу члана 232. став 1. ЗКП, који предвиђа да се о свакој радњи предузетој у току поступка саставља записник, при чему саме потврде не садрже прецизно навођење где су одузети предмети пронађени и са ког места су изузети.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Врховни касациони суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Према одредби члана 286. став 1. ЗКП, којим су одређена овлашћења полиције у предистражном поступку, прописано је да ако постоје основи сумње да је извршено кривично дело за које се гони по службеној дужности, полиција је дужна да предузме потребне мере да се пронађе учинилац кривичног дела, да се учинилац и саучесник не сакрије и не побегне, да се открију и обезбеде трагови кривичног дела и предмети који могу послужити као доказ, као и да прикупи сва обавештења која би могла бити од користи за успешно вођење кривичног поступка, док је ставом 2. истог члана, између осталог прописано да у циљу

испуњења дужности из става 1. наведеног члана, полиција може да изврши потребан преглед превозних средстава, што значи да су радници полиције критичном приликом поступали у складу са цитираним овлашћењима.

Одредбом члана 147. став 1. ЗКП, одређено је да ће орган поступка, предмете који се по Кривичном законнику морају одузети или који могу послужити као доказ у кривичном поступку, привремено одузети и обезбедити њихово чување.

Из потврде ПУ Прокупље, ПС Куршумлија од 02.03.2018. године, произлази да су исте сачињене на основу члана 147. ЗКП, приликом предузимања потребних мера из члана 286. став 1. и 2. ЗКП, од стране овлашћених службених лица полиције, поводом проналаска предмета који се по Кривичном законнику морају одузети односно предмета који могу послужити као доказ у кривичном поступку, те да је у складу са чланом 150. став 1. ЗКП, окривљенима ВВ и АА, издат примерак ових потврда, који су они без примедби потписали.

Како су предмети који су од окривљених привремено одузети на основу наведених потврда пронађени приликом вршења увиђаја места догађаја и прегледа путничких возила окривљених, то су неосновани наводи захтева да је преглед возила окривљених вршен супротно одредбама чланова 150-160 ЗКП, с обзиром на то да се наведене одредбе односе на претресање стана и лица а не на одузимање предмета у смислу члана 286. став 1. и члана 147. став 1. ЗКП. Следствено изнетом, у складу са цитираним одредбама овлашћена службена лица полиције су могла да предузимају наведене мере (увиђај места догађаја, преглед возила и одузимање предмета) без наредбе судије за претходни поступак односно без присуства два сведока.

Поред тога, насупрот наводима захтева, у записнику о увиђају места догађаја сачињеном на основу члана 232. став 1. у вези члана 133. и члана 135. ЗКП, констатовано је који предмети су пронађени приликом прегледа путничких возила окривљених који су након извршеног увиђаја уз потврду привремено одузети од окривљених, због чега су оцењени као неосновани наводи захтева да потврде о привремено одузетим предметима представљају незаконите доказе из разлога што у вези са одузимањем предмета није сачињен записник у смислу члана 232. ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд налази да су неосновани наводи захтева којима се указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

У захтеву за заштиту законитости браниоци окривљених наводе да је побијаним правноснажним пресудама повређена одредба члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, тиме што је суд у изреку пресуде додао битан елемент кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 2. у вези става 1. тач.1) и 2) у вези члана 33. КЗ и то реч: „**туђа**“ покретна ствар која није била садржана у иницијалном оптужењу тако да, према ставу браниоца, не постоји ни наведено кривично дело, чиме је побијаним правноснажним пресудама истовремено повређен кривични закон на штету окривљених из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Изнете наводе захтева бранилаца окривљених Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

По налажењу овога суда стоји навод бранилаца окривљених да у диспозитиву првобитног оптужног акта није била означена реч „туђа“ испред речи покретна ствар коју су окривљени одузели извршењем предметног кривичног дела, али из списка предмета произлази да је јавни тужилац на главном претресу одржаном дана 28.09.2018. године прецизирао оптужни предлог, тако што је у чињенични опис дела унео реч „туђу“ као формално својство одузете покретне ствари, што је био овлашћен да учини, с обзиром на то да је у првобитном оптужном акту било наведено да је окривљени предметну покретну ствар одузео из куће у својини оштећеног ПГ, из ког описа је очигледно да је у питању „туђа ствар“. Имајући у виду изнето, чињенични опис предметног кривичног дела дат у изреци првостепене пресуде садржи само оне чињенице и околности које су назначене у диспозитиву прецизираног оптужног предлога од 28.09.2018. године, а које представљају законска обележја кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 2. у вези става 1. тачка 1. и 2. у вези члана 33. КЗ, тако да првостепени суд, на супрот наводима захтева, није изменио изреку пресуде у односу на оптужбу, а тиме што је изрека пресуде измењена у односу на првобитни оптужни предлог није повређен објективни идентитет између оптужбе и пресуде.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд налази да су неосновани наводи захтева којима се указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, а самим тим захтев је оцењен као неоснован и у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Према наводима захтева бранилаца окривљених незаконити докази су и: налаз и мишљење Завода за судску медицину у Нишу од 14.03.2018. године из разлога што су букални брисеви од окривљених узети од стране друге установе у односу на институт који је вештачио у поступку и то од радника хитне службе Дома здравља у Куршумлији, што је у супротности са одредбом члана 140. став 4. ЗКП, као и налаз и мишљење вештака економско-финансијске струке Горице Лакић, с обзиром на то да пре обављеног вештачења браниоцима и окривљенима није достављена наредба о вештачењу.

Међутим, Врховни касациони суд налази да браниоци окривљених изнетим наводима захтева, иако се формално позивају на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, у суштини указују на повреду закона из члана 140. став 4. и члана 117. став 5. ЗКП.

Поред наведеног, према ставу браниоца незаконите доказе на којима се побијане пресуде заснивају представљају сви записници о саслушању окривљених у поступку и то како у полицији тако и пред тужилаштвом, јер је саслушање окривљених обављено преко професора српског језика ЂЂ који не поседује решење о постављењу за преводиоца за албански језик од стране Министарства правде, чиме се указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 5) ЗКП, као и да је у записнику о главном претресу одржаном пред првостепеним судом дана 28.09.2018. године и 02.10.2018. године само наведено да је преводиоцу прочитана заклетва без констатације суда да је исти положио заклетву сходно одредби члана 119. став 1. ЗКП, односно да је исти упозорен у смислу члана 120. став 1. ЗКП.

Браниоци у захтеву истичу да у изворнику пресуде, супротно одредбама члана 425. ст.3. и 4. ЗКП, није назначено да је пресуда „јавно“ објављена, већ само да је суд пресуду објавио док у писаном отпракку пресуде нема назначења да је

пресуда објављена што, према наводима захтева, указује да отправак пресуде по садржини не одговара пресуди која је објављена, што је супротно одредби члана 428. став 1. и 2. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости, против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреда закона из члана 119. став 1. члана 120. став 1. члана 140. став 4. члана 425. ст.3. и 4. члана 428. став 1. и став 2. и члана 438. став 1. тачка 5) ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев бранилаца окривљених ВВ, АА и ББ у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП, одлучио као у ставу I, а на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, као у ставу II изреке ове пресуде.

Записничар – саветник
Весна Веселиновић,с.р.

Председник већа – судија
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић